

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Nádas Sándor*

Cím: *Pesti Kövezet*

Forrás: *Pesti Napló*

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

"1918"

Személy

Br

918 IV. 28

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(C)

PESTI KÖVEZET

Főpróba

Délelőtt tizenegy óra, kint süt a nap, bent a színházban a sötétben főpróbát tartanak. Bebotorkálok a nézőterre, a kezemmel tapogatózom. Véletlenül megfogom egy nő karját. Sértődötten tovább megy. Odatámaszkodok az utolsó sor mögött a falhoz kezd kútszítani a sötét, látom már a nézőteret s a páholyokat. Telj van a ház, a páholyokban is ülnek. Mellettem Csontos áll. Hosszas pihenés után most jött haza a Tátrából. Beszélgetni kezdünk lassan, egy kövér nő ránkpisszeg az utolsó sorból. Valami zöldségkereskedő a Lipótkörut környékén. Csóválja a nyakát, hogy mi beszélünk. A színpadon egy francia darabot főpróbálnak. Oldalt az egyik nézőtéri ajtón bejön a rendező kalapban. Kezében papíros és ceruza. Figyel a színpadra s ha észrevesz valami hibát, feljegyzi. A rendező néha idegesen kiszalad a folyosóra és pisszeg, hogy maradjanak csöndben. Aztán visszajön és tovább figyel. A sötétben egyik páholyban megismerem egy bárónét. A bárónén katonai ápolónői ruha van. Tényleg nem is lehet főpróbára másképp jönni csak ilyen Armeeschwester egyenruhában. Valami lovaglőostorféle van a kezében. Ezt azért hordja, mert autón jár. Mondják, hogy direkt az olasz frontról jött ide a főpróba. Holnap már visszautazik.

Az első felvonás utáni szünetben kissé világos lesz. A főpróba publikumát sétálgatni kezd mindenfelé a folyosókon. Az első sorban a kritikusok állnak és megbeszélik a darabot. Mindenféle színházi emberek jönnek-mennek, köszöngetnek. Fialtal hírlapírók színinövendékekkel sétálnak. Egy

környékbeli vajkereskedő kijelenti a darabról, hogy neki nem tetszik. Egy trafikosné arról beszél, hogy Gomibaszöginek leakart esni a szoknyája. Ezzel szemben egy fogorvos neje, akinek a férje olcsón blombirozza a művésznők fogait, kijelenti, hogy Hegedűs Gyula megbollolt a színpadon valami szögben. A környékbeli tejsarnokosnék egymás közt külön ülnek. Egyik tejsarnokosné estélyi ruha van. Fekete selyemruha s a nyakában nagy ékszer. A boltja ellenben üres és nem ad tejet a viláért se, ha mindjárt ott halnak meg előtte akkor sem. Egyik központ igazgatója fehér szegfűvel sétál a nézőtérre s hangosan kérdezi a művésznőktől, hogy szeretik-e. Az első sorban egyik híres művész nő mamája ül. A közepen idegen színházi színésznők beszélgetnek szerényen ingblúzban. Az első emeleten erkély első sorban egy magyar színházi színész ül a feleségével. Egy olyan jó, keserű, gúnyos megjegyzés látszik a szája körül, mintha ezt mondaná: „mit szóltok hozzá, odalent a földszinten fűszerkereskedők ülnek s nekem, nekem itt fent kell gubbasztani az erkélyen.”

Sok ismeretség kötődik, fonódik, fércelődik össze a főpróbán. Színészek, művésznők különféle színházakból és kabarékból így találkoznak a főpróbákon. Esténként játszanak messzi egymástól, el vannak foglalva csak itt beszélhetnek s láthatják egymást közelről a főpróbán. Sok színésznőnek egyetlen szórakozása a főpróba. Amúgy a civileknek a színház, az a színésznő a főpróba. Egyik földszinti páholyban híres színész ül privát nők társaságában. Egy másik páholyban a haditermény vezérigazgatójának a családja ül. Kint magánfogat várja őket. Egy környékbeli néni kalap nélkül szaladgál házislafrokkban. Időnkint hazasiet kicsit megkeverni a rántást, aztán visszajön a főpróba. Egyik sorban egy ezredes ül. Mellette

fekete bajszos korzói fiatalember villogtatja a fogait kis színinövendékek közt. Körüti csemegekereskedők és cukorkaárusok is szép számmal vannak képviselve. Egy pucérjósót is láttam. A színházi gadrobosnék családjuk körében nézik végig a főpróbát. Mellettem X. hírlapíró egy volt színinövendékkal beszél meg, hogy csak üljön le melléje, most már biztosan behozza valamelyik színházba. Sajnálni lehet a színészeket, akiknek a sok munkája, szorgalma, gondja, tanulása felett ezek mondják itt ki az első itéletet. A VI. sor szölye legszélén egy színházi fodrásznő ül a férjével. Mellettük egy zöldségkereskedő neje figyel az előadásra. Ez figyel, de nagyon sokan nem figyelnek, lármáznak, gorombák, úgy viselkednek, mint a bohémek. Egy pincér azt mondja egész hangosan: Pierre Louys.

Két órakor végződött a főpróba. Hátul a színészbejárónál színészek, írók álldogálnak és beszélgetnek a darabról. Egyik főszereplő konflisra ül és hazasiet ebédelni. Egy borzas színpadi szolga fontoskodva szaladgál, mintha ő volna a rendező. Fehér operálóköpeny van rajta, feldult és ideges, mintha minden tőle függne. A fiatal színész, aki tüzes spanyolt játszik a darabban, unottan megy hazafelé. Felöltö van a tüzes spanyolon, pedig olyan meleg van, hogy a kiskabát is sok. A festékkereskedők, hölgyfodrászok és a környékbeli hőzöntégerkereskedők visszasiatnak a boltjukba. Megindul az élet s a forgalom a Lipótköruton. Főpróba után bementem a közeli fodrászhoz. A segéd is a főpróbáról jött, szappanozott egy vendéget. A vendég is főpróbán volt. „Csodálom, hogy uraságnak tetszett — mondta a segéd — én bizony többet vártam.”

Nádas Sándor